

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΓΝΩΜΗ

3/2016

(της διαδικασίας του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 24^η Μαρτίου του έτους δύο χιλιάδες δεκαέξι (2016) ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:00 π.μ. και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7, στους Αμπελόκηπους, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Πρόεδρος :** Ράικος Δημήτριος
- 2. Μέλη :** Καραμανλής Ευάγγελος
Κουλούρη Ιωάννα
Σταθακόπουλος Δημήτριος

Γραμματέας: Κασάπη Ευαγγελία

Εισηγήτρια: Σιδέρη Μαριλένα, Νομικός - Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστησαν η Εισηγήτρια Σιδέρη Μαριλένα, η Προϊσταμένη του Τμήματος Βάσεων Δεδομένων Κρουσάλη Φιλομήλα καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων Καξιρή Χριστίνα, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Εξέταση αιτήματος παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, επί σχεδίου απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών με θέμα την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων από την υποχρέωση ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ.

Σχετ.: Το με αριθ. πρωτ. 11115/7-03-2016 έγγραφο της ΣΤ' Γενικής Διεύθυνσης Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών, το οποίο υποβλήθηκε στην Αρχή την 7η-03-2016 και έλαβε αριθ. πρωτ. 1142, με το οποίο διαβιβάζεται το με αριθ. πρωτ. 10683 σχέδιο απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών με θέμα την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων από την υποχρέωση ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ.

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το με αριθ. πρωτ. 11115/7-03-2016 έγγραφο της ΣΤ' Γενικής Διεύθυνσης Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών, το οποίο υποβλήθηκε στην Αρχή την 7η-03-2016 και έλαβε αριθ. πρωτ. 1142, διαβιβάστηκε το με αριθ. πρωτ. 10683 σχέδιο απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών, υπογεγραμμένο από τον Υπουργό Εξωτερικών, με θέμα την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων από την υποχρέωση ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ. Το εν λόγω σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης είχε υποβληθεί στην Αρχή και την 4η-03-2016 μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και είχε λάβει αριθ. πρωτ. 1107.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, οι συναρμόδιοι Υπουργοί Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών αποφασίζουν, κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 139 παρ. 1 εδάφιο β' του ν. 4281/2014 (Α 160), την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων από την υποχρέωση καταχώρισης στο ΚΗΜΔΗΣ και συγκεκριμένα: α) όλων των συμβάσεων που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και β) των συμβάσεων που συνάπτονται από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας και ιδίως εκείνες που αφορούν προμήθειες και υπηρεσίες και διαζευκτικά i) χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή απρόβλεπτες, ii) επιβάλλονται για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της χώρας και η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας, iii) αφορούν σε δαπάνη κρατικού αεροσκάφους και δικαιολογούνται λόγω της ειδικής φύσεως της αποστολής του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορά ιδίως την εθνική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

Επίσης, με την προτεινόμενη ρύθμιση καταργείται η υπ' αριθμ. πρωτ. 864/ΑΣ3069/2015 (Β' 1994/15-09-2015) όμοια απόφαση, με την οποία είχαν εξαιρεθεί από τις διατάξεις του ν. 4013/2011, δαπάνες της Διεύθυνσης Εθιμοτυπίας που σχετίζονται με συμβάσεις, οι οποίες έχουν χαρακτηριστεί ως απόρρητες. Σημειώνεται ότι η εν λόγω απόφαση είχε εκδοθεί αφενός μετά την κατάργηση του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 από το άρθρο 139 του ν. 4281/2014 και αφετέρου χωρίς να ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της Αρχής, δυνάμει του άρθρου 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011. Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 4165/23-09-2015 έγγραφο η Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών της Αρχής είχε επισημάνει στους συναρμόδιους Υπουργούς ότι η υπ' αριθμ. 864/ΑΣ3069/2015 απόφαση εκδόθηκε χωρίς να έχει ζητηθεί η σύμφωνη γνώμη της Αρχής, παρά το γεγονός ότι στο σημείο (4) του προοιμίου δηλώνεται ότι έχει ληφθεί υπόψη η σύμφωνη γνώμη της.

Με το υπ' αριθμ. πρωτ. 45749/29-10-2015 (αρ. πρωτ. εισερχ. 4804/29-10-2015) της ΣΤ' Γενικής Διεύθυνσης Προσωπικού, Διοικητικής Οργάνωσης και Οικονομικής Διαχείρισης του Υπουργείου Εξωτερικών είχε υποβληθεί στην Αρχή σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης για την εξαίρεση από τις διατάξεις του ν. 4013/2011 των δαπανών που πραγματοποιούνται από την Κεντρική Υπηρεσία και τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας για δημόσιες συμβάσεις με απρόβλεπτο, έκτακτο και επείγοντα χαρακτήρα και εφόσον χαρακτηρισθούν απόρρητες ή εφόσον η σύναψή τους πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας. Σε απάντηση του ανωτέρω αιτήματος, η Αρχή είχε απευθύνει στο Υπουργείο Εξωτερικών το υπ' αριθμ. πρωτ. 4804/18-11-2015 έγγραφό της, με το οποίο επεσήμαινε την κατάργηση του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 και την αντικατάστασή του από το άρθρο 139 του ν. 4281/2014 και ζητούσε (α) να διευκρινισθεί η εξουσιοδοτική διάταξη βάσει της οποίας θα εκδοθεί η εν λόγω κοινή υπουργική απόφαση, (β) να προσδιορισθεί το πλέγμα των διατάξεων από τις οποίες θα λάβει χώρα η σχετική εξαίρεση και να εξειδικευθούν στο μέτρο του δυνατού οι δημόσιες συμβάσεις που θα εξαιρεθούν από τις διατάξεις αυτές και (γ) να παρατεθούν οι λόγοι και η σχετική διαδικασία εξαίρεσης των δαπανών. Τέλος, στο ίδιο έγγραφο η Αρχή προέτρεπε το Υπουργείο Εξωτερικών να συνεχιστεί η εφαρμογή της υπ' αριθμ. πρωτ. 864/ΑΣ3069/2015 κοινής υπουργικής απόφασης. Σε απάντηση του υπ' αριθμ. πρωτ. 4804/18-11-2015 εγγράφου της Αρχής υποβλήθηκε το υπό κρίση σχέδιο κοινής υπουργικής απόφασης.

II. Αρμοδιότητα Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011, «[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, όπως ιδίως οι κανονισμοί που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 3 του ν. 2286/1995, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας περίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Με την άπρακτη παρέλευση της άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής.».

Δεδομένου ότι το ως άνω σχέδιο κοινής Υπουργικής Απόφασης, ως παρατίθεται κατωτέρω (υπό III), περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν σε ζητήματα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εμπίπτει στην αρμοδιότητα της Αρχής για παροχή σύμφωνης γνώμης, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4013/2011.

III. Το υποβληθέν στην Αρχή σχέδιο Απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών, το οποίο δεν φέρει τίτλο, έχει ως εξής:

**«ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

1. το άρθρο 139 του ν. 4281/2014 «Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις» ((ΦΕΚ 160/Α/08.08.2014), όπως ισχύει
2. τις διατάξεις του ν. 4270/2014 «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 143/Α/28.06.2014), όπως ισχύει
3. τις διατάξεις του άρθρου 49 παρ. 12δ του ν. 3943/2011 (ΦΕΚ 66/Α'/31.03.2011), όπως συμπληρώθηκαν με το άρθρο 9 του ν. 4148/2013 (ΦΕΚ 99/Α/26.04.2013),
4. τις διατάξεις του ν.3566/2007 «Κύρωση ως Κώδικα του Οργανισμού του Υπουργείου Εξωτερικών» (ΦΕΚ117/Α/05.06.2007), όπως ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 161 έως 163 και 168,
5. τις διατάξεις του π.δ. 230/1998 «Αρμοδιότητες και διάρθρωση της Κεντρικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών» (ΦΕΚ 177/Α/28.7.1998), όπως ισχύει,
6. τις διατάξεις του π.δ. 28/2015 «Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων» (ΦΕΚ 34/ Α/ 23.03.2015) και ειδικότερα τα άρθρα 96-97
7. τις διατάξεις του π.δ. 113/2010 «Ανάληψη υποχρεώσεων από τους Διατάκτες» (ΦΕΚ 194/Α/22.11.2010), όπως ισχύει,
8. την παράγραφο 2 του άρθρου 90 του π.δ. 63/2005 «Κωδικοποίηση της νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» (ΦΕΚ 98/Α'/22.4.2005),
9. το π.δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 116/Α/23.9.2015),
10. τον Εθνικό Κανονισμό Ασφαλείας, ο οποίος κυρώθηκε με τη Φ.120/11/143542/Σ. 2016/26.6.2008 απόφαση του Υπουργού Εθνικής Άμυνας (ΦΕΚ 1369/ Β/ 14.07.2008),
11. την υπ' αριθμ. αριθ. 2/91674/ΔΠΓΚ/20.12.2012 «Δημοσιονομικοί κανόνες και πρακτικές» Απόφαση του Υπουργού Οικονομικών (ΦΕΚ 3409/Β'/20.12.2012), όπως ισχύει,

12. τη σύμφωνη γνώμη της Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων όπως διατυπώθηκε με το έγγραφο υπ' αριθμ. ,σύμφωνα με το άρθρο 2 του ν. 4013/2011 (ΦΕΚ 204/ Α/ 15.09.2011) όπως ισχύει,
13. το γεγονός ότι υπάρχει ανάγκη εξαίρεσης των εν λόγω δαπανών λόγω της ειδικής φύσεως, του ευαίσθητου χαρακτήρα τους και της αποστολής του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορά ιδίως την εθνική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας και οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την εξωτερική της πολιτική. Η δημοσιοποίηση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σ' αυτές δεν μπορεί να γίνει γνωστή χωρίς ζημία των ουσιωδών συμφερόντων της χώρας και δεν μπορεί να διασφαλιστεί με τη λήψη λιγότερο δραστικών μέτρων.
14. το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσης δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού,

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

1. Από την καταχώρηση στο διαδικτυακό τόπο του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων εξαιρούνται όλες οι συμβάσεις που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών, καθώς και εκείνες που συνάπτονται από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας και ιδίως εκείνες που αφορούν δαπάνες για προμήθειες και υπηρεσίες, οι οποίες διαζευκτικά α) χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή απρόβλεπτες, β) επιβάλλονται για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της χώρας και η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας, γ) αφορούν σε δαπάνη κρατικού αεροσκάφους και δικαιολογούνται λόγω της ειδικής φύσεως της αποστολής του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορά ιδίως την εθνική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

2. Από τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως καταργείται η με αρ.πρωτ. 864/ΑΣ3069/ΦΕΚ1994/Β'/15-9-2015 ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού και Εξωτερικών.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα,

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ, ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΘΑΚΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΤΖΙΑΣ

IV. Συναφείς διατάξεις

(i) Ν. 4281/2014 (ΦΕΚ Α' 160/08-08-2014)

«Μέτρα στήριξης και ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας, οργανωτικά θέματα Υπουργείου Οικονομικών και άλλες διατάξεις»

[...]

Άρθρο 26

Απόρρητες συμβάσεις ή συμβάσεις που απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας

Οι διατάξεις του Μέρους Β' δεν εφαρμόζονται στις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτονται από αναθέτουσες αρχές / αναθέτοντες φορείς, όταν αυτές χαρακτηρίζονται απόρρητες ή η εκτέλεση των οποίων πρέπει να συνοδεύεται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις ή όταν το απαιτεί η προστασία των ουσιωδών συμφερόντων της χώρας.

[...]

Άρθρο 139

Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων

(όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει)

1. Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων («ΚΗΜΔΗΣ») του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 (Α` 204) το οποίο αποτελεί μέρος του ΕΣΗΔΗΣ έχει ως σκοπό τη συλλογή, την επεξεργασία και τη δημοσιοποίηση στοιχείων, που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτουν αναθέτουσες αρχές, αναθέτοντες φορείς και κεντρικές αρχές προμηθειών του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας και διαδικασίας ανάθεσης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του καθ' ύλην συναρμόδιου Υπουργού μπορούν να ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος τίτλου.

2. Η λειτουργία του ΚΗΜΔΗΣ τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α` 50) και του άρθρου 22 του παρόντος. Η πρόσβαση στα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και των κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και του εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται σε ειδικότερες διατάξεις.

3. Στο ΚΗΜΔΗΣ καταχωρίζονται από τις αναθέτουσες αρχές/αναθέτοντες φορείς και τις κεντρικές αρχές προμηθειών ηλεκτρονικά στοιχεία των ακόλουθων σταδίων για όλες τις δημόσιες συμβάσεις: α) το πρωτογενές αίτημα, β) το εγκεκριμένο αίτημα, ήτοι ανάληψη υποχρέωσης ή/και δέσμευση πίστωσης, γ) οι προκηρύξεις, σύμφωνα με το άρθρο 152 και η διακήρυξη με τα παραρτήματα της, δ) η απόφαση ανάθεσης ή κατακύρωσης, ε) η σύμβαση, στ) κάθε εντολή πληρωμής και ζ) το αποδεικτικό κάθε πληρωμής. Η καταχώριση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα επιμέρους στοιχεία: (1) το όνομα του φορέα, (2) τον ΑΦΜ του, (3) το είδος της σύμβασης, ήτοι προμήθεια, υπηρεσία ή έργο, (4) τον προϋπολογισμό, (5) τον Αριθμό Ανάληψης Υποχρέωσης, εφόσον η δαπάνη υπάγεται στις διατάξεις του π.δ. 113/2010 (Α` 94), (6) την αξία της σύμβασης, (7) την ιθαγένεια - εθνικότητα του οικονομικού φορέα στον οποίον ανατέθηκε η σύμβαση, (8) τη διαδικασία σύναψης σύμβασης και σε περίπτωση ανάθεσης με διαδικασία διαπραγμάτευσης, αναφορά στη νομική βάση των Οδηγιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, (9) τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων που συνήφθησαν, (10) τον κωδικό των αγαθών ή υπηρεσιών κατά το Κοινό Λεξιλόγιο Δημοσίων Συμβάσεων (Common Procurement Vocabulary - CPV) και (11) τη γεωγραφική περιοχή βάσει της Κοινής Ονοματολογίας των Εδαφικών Στατιστικών Μονάδων (Nomenclature of territorial units for statistics - NUTS) του δημόσιου φορέα.

Τα παραπάνω στοιχεία δεν καταχωρίζονται πρωτογενώς στο «Πρόγραμμα ΔΙΑΥΓΕΙΑ», αλλά αντλούνται αυτόματα από το ΚΗΜΔΗΣ.

γ. Η μη καταχώριση στο ΚΗΜΔΗΣ των στοιχείων της παραπάνω περίπτωσης συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα για το όργανο που εξέδωσε την πράξη ή για τον υπάλληλο που έχει την ευθύνη για την καταχώριση.

δ. Η ισχύς της παρούσας παραγράφου αρχίζει από τη δημοσίευση της απόφασης της παραγράφου 5.

4. Για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία της παραγράφου 3 του παρόντος άρθρου, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο που ορίζεται από την υπουργική απόφαση της παραγράφου 5, που αφορούν στις ένοπλες δυνάμεις, καταχωρίζονται σε εσωτερικό διαβαθμισμένο πληροφοριακό υποσύστημα του ΚΗΜΔΗΣ, με την επιφύλαξη της τήρησης των κανονισμών ασφάλειας του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Εθνικής Άμυνας, ρυθμίζονται ο τρόπος υποβολής των στοιχείων, η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και διαχείριση του ΚΗΜΔΗΣ, το δικτυακό τόπο τήρησης του, τη δομή, το περιεχόμενο και την πρόσβαση σε αυτό, και τα τυχόν επίπεδα διαβάθμισης, τη διαδικασία έκδοσης κωδικών ηλεκτρονικής καταχώρισης, τα κατά περίπτωση καταχωριζόμενα στοιχεία, το χρόνο καταχώρισης αυτών, τα κατά περίπτωση υπόχρεα πρόσωπα για την καταχώριση και τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο της προσήκουσας τήρησης του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση μπορούν να καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα που αφορούν στον καθορισμό του τρόπου, του χρόνου και των επιμέρους διαδικασιών καταχώρισης των στοιχείων των εκκρεμών, κατά την έναρξη ισχύος του ν. 4013/2011 (Α` 204), δημοσίων συμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος νόμου.

6. Οι πράξεις των περιπτώσεων γ', δ` και ε` της παραγράφου 3 που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ ισχύουν από την καταχώριση τους σε αυτό. Οι ρυθμίσεις του προηγούμενου εδαφίου δεν θίγουν τις σχετικές δικονομικές ρυθμίσεις ως προς την άσκηση ενδίκων μέσων και βοηθημάτων, ούτε τις ρυθμίσεις που ισχύουν για τις διοικητικές προσφυγές.

7. Η έκδοση ξεχωριστών Αριθμών Διαδικτυακής Ανάρτησης Μητρώου (ΑΔΑΜ) αφορά σε όλα τα έγγραφα που θα καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ και με βάση αυτούς θα συνδέονται οι σχετικές μεταξύ τους αντίστοιχες πράξεις. Η καταχώριση δημοσίων συμβάσεων στο ΚΗΜΔΗΣ, καθώς και η αναφορά του ΑΔΑΜ, αποτελούν στοιχεία της κανονικότητας της δαπάνης, με την έννοια ότι η ύπαρξη αριθμού ΑΔΑΜ εξομοιώνεται με δικαιολογητικό που απαιτείται και την παράγραφο 2 του άρθρου 26 του ν. 2362/1995 (Α` 247). Αν υπάρχει διαφορά μεταξύ του κειμένου που καταχωρίστηκε στο ΚΗΜΔΗΣ και του κειμένου της πράξης, ισχύει το κείμενο που καταχωρίστηκε στο ΚΗΜΔΗΣ. Με ευθύνη του προσώπου ή του οργάνου που έχει εκδώσει την πράξη γίνονται αμελλητί οι αναγκαίες διορθώσεις στο κείμενο που έχει αναρτηθεί στο ΚΗΜΔΗΣ. Οι πράξεις που καταχωρίζονται στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, εξαιρούνται από τις ρυθμίσεις των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 11 του ν. 2690/1999 (Α` 45), και μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς επικύρωση. Αρκεί η επίκληση του ΑΔΑΜ για την αυτεπάγγελτη αναζήτηση των πράξεων που καταχωρίζονται τόσο κατά τη διεκπεραίωση υποθέσεων των διοικουμένων όσο και κατά την επικοινωνία μεταξύ φορέων του Δημοσίου.

8. Η δημοσίευση της προκήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 152 του παρόντος νόμου, αντικαθιστά την υποχρέωση δημοσίευσης στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως. Η δημοσίευση των προκηρύξεων στο Τεύχος Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως εξακολουθεί να ισχύει έως την έναρξη ισχύος του άρθρου 152 και καταλαμβάνει και τις προκηρύξεις που θα έχουν αποσταλεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μέχρι την προηγούμενη της έναρξης ισχύος του άρθρου 152.

9. Το ΚΗΜΔΗΣ αποτελεί το επίσημο εθνικό πληροφοριακό σύστημα για την απευθείας ηλεκτρονική υποβολή προκηρύξεων δημοσίων συμβάσεων (eSenders) στο Tenders Electronic Daily (TED).

10. Το ΚΗΜΔΗΣ διασυνδέεται υποχρεωτικά και αδιάλειπτα με την Εθνική Βάση Δεδομένων Δημοσίων Συμβάσεων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.). Για τη διασύνδεση του ΚΗΜΔΗΣ με άλλα πληροφοριακά συστήματα, ισχύουν οι διατάξεις της περίπτωσης δ` της παραγράφου 2 του άρθρου 136.

11. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα δύνανται να ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διασύνδεση και τη

διαλειτουργικότητα του ΚΗΜΔΗΣ με την Εθνική Βάση Δεδομένων της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, με το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, το ΕΣΗΔΗΣ, το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα παρακολούθησης συγχρηματοδοτούμενων έργων, καθώς και με κάθε άλλο πληροφοριακό σύστημα που κρίνεται απαραίτητο για την παρακολούθηση από τις υπηρεσίες του Δημοσίου της πορείας ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς στατιστικούς και λοιπούς σκοπούς.

[...]

Άρθρο 201

Έναρξη ισχύος

4. Η ισχύς του άρθρου 139 αρχίζει δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

(ii) Ν. 4013/2011 (ΦΕΚ Α' 204/15-09-2011)

«Σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων – Αντικατάσταση του έκτου κεφαλαίου του ν. 3588/2007 (πτωχευτικός κώδικας) – Προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης και άλλες διατάξεις»

[...]

Άρθρο 11

Σύσταση Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων

(όπως τροποποιήθηκε και ίσχυσε ως τις 08.08.2015)

1. Συνιστάται στο Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας (Γενική Γραμματεία Εμπορίου) Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων, με σκοπό τη συλλογή, επεξεργασία και δημοσιοποίηση στοιχείων, που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις οι οποίες συνάπτονται γραπτώς, με ηλεκτρονικό μέσο ή προφορικώς, μεταξύ των φορέων του δημόσιου τομέα, όπως ορίζεται στο άρθρο 1B του ν. 2362/1995 (Α` 247) και τρίτων, με αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών ή την παροχή υπηρεσιών σε όλα τα στάδια ανάθεσης και εκτέλεσης τους ανεξαρτήτως διαδικασίας ανάθεσης.

Η σύσταση και η λειτουργία του Μητρώου τελεί υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 2472/1997 (Α` 50). Για την εφαρμογή του παρόντος ως δημόσιες συμβάσεις νοούνται οι δημόσιες συμβάσεις που έχουν ως αντικείμενο την εκτέλεση έργων, την προμήθεια αγαθών και την παροχή υπηρεσιών, κατά την έννοια των προεδρικών διαταγμάτων 59/2007 (Α` 63) και 60/2007 (Α` 64) (Οδηγίες 2004/17/Ε Κ και 2004/18/ΕΚ αντίστοιχα) οι οποίες, όμως, έχουν προϋπολογισμό ύψους ίσου ή μεγαλύτερου των χιλίων (1.000) ευρώ. Το ανωτέρω ποσό μπορεί να μειώνεται με την απόφαση της παραγράφου 5 του παρόντος άρθρου. Στον παρόντα νόμο υπάγονται και οι συμφωνίες - πλαίσιο, οι συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων, καθώς και τα δυναμικά συστήματα αγορών.

Οι διατάξεις του παρόντος νόμου δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011 (Α` 137), στις συμβάσεις που εξαιρούνται από το νόμο αυτόν σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού, καθώς και στις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εξωτερικών και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεση τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφάλειας. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Κατά παρέκκλιση, για λόγους εθνικής ασφάλειας, τα στοιχεία της παρ. 2 του άρθρου 11, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο οριζόμενο από την κ.υ.α. της παραγράφου 5 του ίδιου άρθρου, που αφορούν στις ένοπλες δυνάμεις, καταχωρίζονται σε εσωτερικό διαβαθμισμένο στρατιωτικό δίκτυο και γνωστοποιούνται στην αρμόδια, για την τήρηση και διαχείριση του Μητρώου, υπηρεσία της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου της Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και στην Αρχή του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Εθνικής Αμυνας, ρυθμίζονται ο χρόνος και ο τρόπος μεταφοράς των στοιχείων, η πρόσβαση σε αυτά, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

2. Το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (στο εξής: Μητρώο) αποτελείται από δύο επιμέρους υποσυστήματα, ήτοι:

α. Το Μητρώο Ηλεκτρονικής Καταχώρισης Αιτημάτων, στο οποίο καταχωρίζονται, μέσω ηλεκτρονικής - διαδικτυακής φόρμας, όλα τα αιτήματα των φορέων του δημοσίου τομέα, όπως αυτός ορίζεται στο άρθρο 1B του ν. 2362/1995, για τη σύναψη συμβάσεων που υπάγονται στον παρόντα νόμο. Η καταχώριση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: (1) το όνομα του φορέα, (2) τον ΑΦΜ του, (3) το είδος της προμήθειας, υπηρεσίας ή δημοσίου έργου, (4) τον προϋπολογισμό, (5) τις τεχνικές προδιαγραφές, (6) τον Αριθμό Ανάληψης Υποχρέωσης, εφόσον η δαπάνη υπάγεται στη διαδικασία του π.δ. 113/2010 (Α' 194), (7) την ένταξη, ειδικά για τις προμήθειες, στο Ενιαίο Πρόγραμμα Προμηθειών. Συμπληρωματικά σε οικεία πεδία καταχωρίζονται τα στοιχεία που αφορούν τη διαδικασία ανάθεσης, τον εκτιμώμενο προϋπολογισμό και την προκήρυξη ή πρόσκληση της αναθέτουσας αρχής.

β. Το Μητρώο Ηλεκτρονικής Καταχώρισης Δημοσίων Συμβάσεων, στο οποίο καταχωρίζονται υποχρεωτικά όλες οι δημόσιες συμβάσεις, με ευθύνη του κατά περίπτωση αρμόδιου οργάνου, μετά τη υπογραφή τους και πάντως πριν την εκτέλεση οποιασδήποτε σχετικής δαπάνης. Η καταχώριση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία: 1) τα ονόματα των συμβαλλομένων μερών, 2) τον ΑΦΜ τους, 3) το είδος της σύμβασης, 4) το αντικείμενο της, με αναφορά της ποσότητας και του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (Common Procurement Vocabulary - CPV) ανά είδος, 5) τον προϋπολογισμό της, 6) τα στοιχεία της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του π.δ. 113/2010, 7) τον τρόπο εκτέλεσης δαπανών και το ύψος της κάθε καταβολής.

3. Το Μητρώο διασυνδέεται: α) Με το «Πρόγραμμα Διαύγεια», προκειμένου, με την καταχώριση των στοιχείων, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 6 του ν. 3861/2010 (Α' 112), να ενημερώνεται ταυτόχρονα με τις βάσεις δεδομένων του «Διαύγεια» και το Μητρώο, σύμφωνα με τον τεχνικό σχεδιασμό του πληροφοριακού συστήματος που θα υποστηρίζει το Μητρώο. Η έκδοση ξεχωριστών Αριθμών Διαδικτυακής Ανάρτησης (ΑΔΑ) αφορά σε όλα τα έγγραφα που θα καταχωρίζονται στο Μητρώο και με βάση αυτούς θα συνδέονται οι σχετικές μεταξύ τους αντίστοιχες πράξεις και β) με το Μητρώο Δεσμεύσεων του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους, για την παρακολούθηση της εύρυθμης εκτέλεσης του προϋπολογισμού των φορέων του δημοσίου τομέα, ως προς το σκέλος της έγκρισης και πληρωμής δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων.

4. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ρυθμίζονται θέματα που αφορούν τη διασύνδεση των αναφερομένων στην προηγούμενη παράγραφο μητρώων, καθώς και τη διασύνδεση του Μητρώου με κάθε άλλο μητρώο που τηρείται από τις υπηρεσίες του Δημοσίου για την παρακολούθηση της πορείας ανάθεσης και εκτέλεσης των δημοσίων συμβάσεων για ελεγκτικούς, δημοσιονομικούς και στατιστικούς σκοπούς.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζονται ειδικότερα θέματα που αφορούν στη λειτουργία και διαχείριση του Μητρώου, τον δικτυακό τόπο τήρησης του, τη δομή, το περιεχόμενο και την πρόσβαση σε αυτό, τη διαδικασία έκδοσης κωδικών ηλεκτρονικής καταχώρισης, τα κατά περίπτωση καταχωρούμενα στοιχεία σε κάθε υποσύστημα, τον χρόνο καταχώρισης αυτών, τα κατά περίπτωση υπόχρεα πρόσωπα για την καταχώριση και τα αρμόδια όργανα για τον έλεγχο της προσήκουσας τήρησης του, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

6. Η καταχώριση αιτημάτων και δημοσίων συμβάσεων στο Μητρώο, καθώς και η αναφορά του ΑΔΑ αποτελούν στοιχεία της κανονικότητας της δαπάνης κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του ν. 2362/1995.

7. Η πρόσβαση στα στοιχεία του Μητρώου πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία ευαίσθητων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και τυχόν κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία, των κανόνων πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, καθώς και εταιρικού ή άλλου απορρήτου που προβλέπεται σε ειδικότερες διατάξεις.

8. Στο Μητρώο Ηλεκτρονικής Καταχώρισης Δημοσίων Συμβάσεων καταχωρίζονται υποχρεωτικά και κατά προτεραιότητα όλες οι εκκρεμείς συμβάσεις κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μέσα σε διάστημα τριών (3) μηνών από την έναρξη λειτουργίας του. Με κοινή απόφαση των υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα σχετικά τεχνικά και λειτουργικά θέματα, ιδίως ως προς τα στοιχεία και τον χρόνο καταχώρισης, καθώς και τα υπόχρεα πρόσωπα για την καταχώριση.

[...]

V. Επί της νομιμότητας, της σκοπιμότητας και του περιεχομένου της προτεινόμενης ρύθμισης

A. Με τις διατάξεις του άρθρου 139 του Τίτλου ΙΙΙ Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων του Μέρους Τέταρτου Κανόνες σχετικά με τις Ηλεκτρονικές Δημόσιες Συμβάσεις του Μέρους Β' Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας-Κανόνες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών του ν. 4281/2014 (Α'160) όπως ισχύει, ρυθμίζονται τα θέματα ηλεκτρονικής καταχώρισης στοιχείων δημοσίων συμβάσεων. Ειδικότερα, προβλέπεται ότι το Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων έχει ως σκοπό τη συλλογή, την επεξεργασία και τη δημοσιοποίηση στοιχείων, που αφορούν στις δημόσιες συμβάσεις που συνάπτουν αναθέτουσες αρχές, αναθέτοντες φορείς και κεντρικές αρχές προμηθειών του παρόντος νόμου, ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας και διαδικασίας ανάθεσης.

Η έναρξη ισχύος του Μέρους Β' του ν. 4281/2014 (Διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας Κανόνες Σύναψης Δημοσίων Συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών) καθορίζεται στο άρθρο 201 αυτού, όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει. Ειδικότερα, με την παρ. 4 του άρθρου 201 προβλέφθηκε η ισχύς του άρθρου 139 να αρχίσει δώδεκα (12) μήνες από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι την 08-08-2015.

Με την υπό κρίση ρύθμιση προτείνεται η εξαίρεση από το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του ΚΗΜΔΗΣ ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων, που συνάπτονται από Υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών.

Στη διάταξη του β' εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 4281/2014, η οποία μνημονεύεται στο προοίμιο του σχεδίου υπουργικής απόφασης, ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και του καθ' ύλην συναρμόδιου Υπουργού μπορούν να ορίζονται ειδικότερα οι συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος τίτλου (ΙΙΙ).

Κατόπιν των ανωτέρω, κρίνεται ότι η εν λόγω ρύθμιση κείται εντός του πλαισίου της ως άνω εξουσιοδοτικής διάταξης του β' εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 139 του ν. 4281/2014. Το γεγονός ότι στο υπ' αριθμ. πρωτ. 11115/7-3-2016 διαβιβαστικό έγγραφο αναφέρεται εσφαλμένη εξουσιοδοτική διάταξη και συγκεκριμένα του άρθρου 11 του ν. 4013/2011 δεν ασκεί επιρροή, εφόσον στο προοίμιο του σχεδίου απόφασης περιλαμβάνεται η ορθή (του άρθρου 139 του ν. 4281/2014).

B. Σημειώνεται ότι κατά το χρόνο ισχύος του άρθρου 11 του ν. 4013/2011, ήτοι από τη λειτουργία του Μητρώου και μέχρι την 08-08-2015, ίσχυαν τα εξής αναφορικά με τη δυνατότητα εξαίρεσης δημοσίων συμβάσεων από τις διατάξεις του ΚΗΜΔΗΣ:

Αρχικά το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 δεν προέβλεπε τη δυνατότητα εξαίρεσης ορισμένων δημοσίων συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής του. Στη συνέχεια, με την παρ. 1 του άρθρου 10 του ν. 4038/2012 (Α' 14) προβλέφθηκε ρητή εξαίρεση για τις συμβάσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ν. 3978/2011, τις συμβάσεις που εξαιρούνται από τον νόμο αυτό σύμφωνα με τα άρθρα 17 και 24 αυτού καθώς και τις συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει του άρθρου 346 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Περαιτέρω, για την τήρηση λόγων εθνικής ασφάλειας, προβλέφθηκε εσωτερικό διαβαθμισμένο στρατιωτικό δίκτυο για τα στοιχεία δημοσίων συμβάσεων που αφορούν στις ένοπλες δυνάμεις. Με την παρ. 6 του άρθρου 58 του ν. 4155/2013 (Α' 120) στις προαναφερόμενες εξαιρέσεις προστέθηκαν και οι συμβάσεις που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας. Με το ίδιο άρθρο εισήχθη για πρώτη φορά εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης με την οποία ορίζονται ειδικότερα συμβάσεις που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 11 του ν. 4013/2011.

Το νέο νομικό πλαίσιο για το ΚΗΜΔΗΣ (άρθρο 139 ν. 4281/2014), που τέθηκε σε ισχύ την 08-08-2015, δεν προβλέπει κατά τρόπο ρητό την εξαίρεση των απόρρητων συμβάσεων του Υπουργείου Εξωτερικών, αλλά περιλαμβάνει την προαναφερόμενη εξουσιοδοτική διάταξη του εδαφίου β' της παρ. 1 για την εξαίρεση συμβάσεων από το πεδίο εφαρμογής του ίδιου άρθρου, χωρίς όμως να τις περιορίζει στις απόρρητες, όπως ο ν. 4013/2011. Σημειώνεται ωστόσο ότι το άρθρο 26 του ν. 4281/2014 που αφορά στις απόρρητες συμβάσεις και τις συμβάσεις που απαιτούν ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας για την προστασία των ουσιαστών συμφερόντων της χώρας προβλέπει την εξαίρεση των εν λόγω συμβάσεων (στις οποίες θα μπορούσαν να υπαχθούν και συμβάσεις του Υπουργείου Εξωτερικών) από το σύνολο των διατάξεων του Μέρους Β' του ν. 4281/2014, στο οποίο ανήκει και το άρθρο 139. Δεδομένου όμως ότι η ισχύς του συνόλου των διατάξεων του Μέρους Β' (πλην των άρθρων 134-139 και 157) έχει ανασταλεί έως την 30-04-2016, διαπιστώνεται ότι για να εξαιρεθούν οι απόρρητες συμβάσεις του Υπουργείου Εξωτερικών από το ΚΗΜΔΗΣ, θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί κατάλληλα το άρθρο 139 του ν. 4281/2014, είτε να γίνει χρήση της εξουσιοδοτικής διάταξης του εδαφίου β' της παρ. 1 του άρθρου 139.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 139 του ν. 4281/2014, η πρόσβαση στα στοιχεία του ΚΗΜΔΗΣ πραγματοποιείται με την επιφύλαξη των διατάξεων για την προστασία των κρατικών απορρήτων που προβλέπονται στην κείμενη νομοθεσία. Η εν λόγω διάταξη όμως δεν συνεπάγεται την αυτοδίκαιη εξαίρεση των απορρήτων συμβάσεων από τις διατάξεις του ΚΗΜΔΗΣ και κατά συνέπεια εξακολουθεί να είναι αναγκαία η ρητή εξαίρεσή τους με έναν από τους τρόπους που περιγράφονται ανωτέρω.

Γ. Όσον αφορά τη σκοπιμότητα της προτεινόμενης διάταξης, στο σημείο (13) του προοιμίου του σχεδίου απόφασης αναφέρεται:

13. Το γεγονός ότι υπάρχει ανάγκη εξαίρεσης των εν λόγω δαπανών λόγω του ευαίσθητου χαρακτήρα τους και λόγω της ειδικής φύσεως, και της αποστολής του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορά ιδίως την εθνική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας και οι οποίες σχετίζονται άμεσα με την εξωτερική της πολιτική. Η δημοσιοποίηση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σ' αυτές δεν μπορεί να διασφαλιστεί με τη λήψη λιγότερο δραστικών μέτρων.

Η υπό κρίση ρύθμιση προτείνεται από το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο (Εξωτερικών) και η Αρχή δεν υπεισέρχεται, στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς της για έκδοση της παρούσας γνώμης, σε θέματα σκοπιμότητας. Εξυπακούεται ότι η έκδοση της απόφασης τελεί υπό την αίρεση της αποδοχής του περιεχομένου της και από τα συναρμόδια Υπουργεία (Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού).

Στη σκοπιμότητα έκδοσης της εν λόγω απόφασης εντάσσεται και ο προβληματισμός κατά πόσο θα πρέπει να εκδοθεί μία κοινή υπουργική απόφαση που ενδέχεται να είναι εξαιρετικά βραχύβια, δεδομένου ότι τον Απρίλιο του 2016 θα ψηφιστεί το νέο νομικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων, το οποίο περιλαμβάνει και νέο άρθρο για το ΚΗΜΔΗΣ. Το άρθρο 38 του σχεδίου νόμου που είναι σε διαβούλευση στον ιστότοπο www.opengov.gr δεν περιλαμβάνει κάποια ειδική εξαίρεση για τις απόρρητες συμβάσεις του Υπουργείου Εξωτερικών, αλλά έχει την ίδια εξουσιοδοτική διάταξη για ορισμό εξαιρέσεων με κοινή υπουργική απόφαση. Σημειώνεται άλλωστε ότι, δεδομένου ότι δεν έχουν δημοσιοποιηθεί μεταβατικές και

καταργητικές διατάξεις, δεν είναι ακόμη γνωστό αν το άρθρο αυτό θα τεθεί σε ισχύ από τη δημοσίευση του νόμου στον οποίο περιλαμβάνεται ή αν θα έχει ειδική έναρξη ισχύος, εξαρτώμενη ενδεχομένως από την ολοκλήρωση του τεχνικού ανασχεδιασμού του ΚΗΜΔΗΣ.

Η Αρχή θεωρεί ότι ο νέος νόμος θα πρέπει να ρυθμίζει με τρόπο συγκεκριμένο το ζήτημα των απορρήτων συμβάσεων και ειδικότερα ότι θα ήταν σκόπιμο στο νέο άρθρο του ΚΗΜΔΗΣ να προβλεφθεί εσωτερικό διαβαθμισμένο σύστημα ειδικά για τις απόρρητες συμβάσεις του Υπουργείου Εξωτερικών, στο πρότυπο του αντίστοιχου συστήματος του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας. Επίσης, η εξουσιοδοτική διάταξη για έκδοση ΚΥΑ με τις συμβάσεις που εξαιρούνται από το ΚΗΜΔΗΣ θα ήταν σκόπιμο να ήταν περισσότερο οριοθετημένη, όπως η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 11 του ν. 4013/2011.

Δ. Όσον αφορά το περιεχόμενο της προτεινόμενης ρύθμισης, διαπιστώνονται τα εξής:

1. Από τη διατύπωση της προτεινόμενης διάταξης φέρονται να εξαιρούνται **όλες** οι συμβάσεις που συνάπτονται από τις **Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας** και **ορισμένες** από τις συμβάσεις που συνάπτονται από την **Κεντρική Υπηρεσία** του Υπουργείου Εξωτερικών. Ωστόσο η αιτιολογία που περιλαμβάνεται στο στοιχείο (13) του προοιμίου αναφέρεται μόνο σε συμβάσεις που έχουν ευαίσθητο χαρακτήρα και των οποίων η δημοσιοποίηση θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της χώρας. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο **να αναδιατυπωθεί το σχέδιο απόφασης**, ώστε είτε να αιτιολογηθεί γιατί κρίνεται αναγκαίο να εξαιρεθεί το σύνολο των συμβάσεων των Αρχών Εξωτερικής Υπηρεσίας (ακόμη και για την προμήθεια π.χ. γραφικής ύλης), είτε να περιοριστεί η εξαίρεση και για τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας στις συμβάσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που απαριθμούνται στη συνέχεια (π.χ. απόρρητες).

2. Για την εξαίρεση των συμβάσεων που συνάπτονται από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών προβλέπεται ότι θα πρέπει είτε να χαρακτηρίζονται ως **απόρρητες**, είτε η σύναψη και εκτέλεσή τους να συνοδεύονται από **ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας**. Στη συνέχεια επιχειρείται αποσαφήνιση των δύο προαναφερόμενων προϋποθέσεων με την ενδεικτική αναφορά (“ιδίως”) συμβάσεων που αφορούν προμήθειες και υπηρεσίες, οι οποίες διαζευκτικά α) χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή απρόβλεπτες, β) επιβάλλονται για την προστασία ουσιωδών συμφερόντων της χώρας και η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφάλειας, γ) αφορούν σε δαπάνη κρατικού αεροσκάφους και δικαιολογούνται λόγω της ειδικής φύσεως της αποστολής του Υπουργείου Εξωτερικών που αφορά ιδίως την εθνική ασφάλεια και τις διεθνείς σχέσεις της χώρας.

2.1. Η προαναφερόμενη ενδεικτική απαρίθμηση δημιουργεί καταρχάς σύγχυση αναφορικά με την αντιμετώπιση των συμβάσεων εκτέλεσης έργων, που ενδέχεται να χαρακτηρισθούν ως απόρρητες ή να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας.

2.2. Ενώ στις γενικές προϋποθέσεις περιλαμβάνονται μόνο ο χαρακτηρισμός μίας σύμβασης ως απόρρητης ή η ανάγκη λήψης ιδιαίτερων μέτρων ασφαλείας, εντούτοις στη συνέχεια γίνεται αναφορά σε απόρρητες ή απρόβλεπτες συμβάσεις, χωρίς ωστόσο να προβλέπονται κριτήρια για τη συνδρομή του απρόβλεπτου. Η εν λόγω αοριστία μπορεί να οδηγήσει σε ανασφάλεια δικαίου ή κατάχρηση, δεδομένου ότι εναπόκειται στην αναθέτουσα αρχή να χαρακτηρίσει τη σύμβαση ως απρόβλεπτη. Για το λόγο αυτό η αναφορά σε **απρόβλεπτες** συμβάσεις θα πρέπει **να διαγραφεί**.

2.3. Τέλος, όσον αφορά τις δαπάνες κρατικού αεροσκάφους, δεν είναι σαφές αν εξαιρούνται σε κάθε περίπτωση ή εφόσον πληρούν μία από τις δύο αρχικές προϋποθέσεις του απορρήτου χαρακτήρα ή των ιδιαίτερων μέτρων ασφαλείας.

3. Από τα προαναφερόμενα στις παραγράφους 1 και 2 προκύπτει ότι είναι αναγκαία η **αναδιατύπωση** της παρ. 1 του σχεδίου απόφασης, κατά τρόπο ώστε: α) να μην είναι αόριστη, β) να αποφεύγεται εναλλαγή περιοριστικών και ενδεικτικών προϋποθέσεων και γ) η συνδρομή των αναφερόμενων προϋποθέσεων να μπορεί να διαπιστωθεί με ευχέρεια από την αναθέτουσα αρχή. Στην κατεύθυνση αυτή προτείνεται η διατύπωση της παρ. 6 του άρθρου 58 του ν. 4155/2013, που τροποποίησε το άρθρο 11 του ν. 4013/2011: *συμβάσεις που συνάπτονται από τις Αρχές Εξωτερικής Υπηρεσίας και από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εξωτερικών και χαρακτηρίζονται ως απόρρητες ή η σύναψη και εκτέλεσή τους πρέπει να συνοδεύονται από ιδιαίτερα μέτρα ασφαλείας*.

4. Η κατάργηση της υπ' αριθμ. 864/ΑΣ3069/2015 κοινής υπουργικής απόφασης είναι σε κάθε περίπτωση επιβεβλημένη, δεδομένου ότι – σύμφωνα με τα προαναφερόμενα – εκδόθηκε καθ' υπέρβαση νομοθετικής εξουσιοδότησης (εφόσον το άρθρο 11 του ν. 4013/2011 είχε ήδη καταργηθεί) και χωρίς τη λήψη της σύμφωνης γνώμης της Αρχής.

Ε. Κατόπιν των ανωτέρω επισημάνσεων, η Αρχή ομόφωνα διατυπώνει επί του υποβληθέντος σχεδίου Υπουργικής Απόφασης με θέμα την εξαίρεση ορισμένων κατηγοριών δημοσίων συμβάσεων από την υποχρέωση ανάρτησης στο ΚΗΜΔΗΣ, **σύμφωνη γνώμη**, σύμφωνα όμως με τις ειδικότερες παρατηρήσεις που απαριθμούνται στο Κεφάλαιο V. Δ. της παρούσας.

Αθήνα, 24 Μαρτίου 2016

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Ο Πρόεδρος

Δημήτριος Ράικος